

Disposición adicional primeira. *Actos de xurisdicción voluntaria.*

As actuacións xudiciais previstas no capítulo I desta lei tramitaranse como actos de xurisdicción voluntaria sen que a oposición que se puidese facer á solicitude promovida transforme en contencioso o expediente.

Disposición adicional segunda. *Exención no imposto sobre o patrimonio.*

As comunidades autónomas poderán declara-la exención no imposto sobre o patrimonio, dos bens e dereitos referidos na Lei de protección patrimonial das persoas con discapacidade, de modificación do Código civil, da Lei de axuízamento civil e da normativa tributaria con esta finalidade.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Esta lei dítase ó abeiro do disposto no artigo 149.1.6.^a, 8.ª e 14.ª da Constitución.

Disposición derradeira segunda. *Desenvolvemento regulamentario.*

O Goberno aprobará as disposicións regulamentarias necesarias para o desenvolvemento desta lei no prazo de seis meses desde a súa entrada en vigor.

Disposición derradeira terceira. *Entrada en vigor.*

A presente lei entrará en vigor o día seguinte ó da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,
Mando a tódolos españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan gardar esta lei.

Madrid, 18 de novembro de 2003.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21187 LEI ORGÁNICA 14/2003, do 20 de novembro, de reforma da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro; da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases de réxime local; Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, e da Lei 3/1991, do 10 de xaneiro, de competencia desleal. («BOE» 279, do 21-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban tódolos que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei orgánica.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

O 23 de decembro de 2000 publicouse no «Boletín Oficial del Estado» a Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, de reforma da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros

en España e a súa integración social, dando como resposta ás necesidades presentadas para aborda-la inmigración como feito estrutural que converteu a España nun país de destino dos fluxos migratorios.

A aprobación da mencionada Lei orgánica 8/2000 respondeu tamén á necesidade de incorpora-los compromisos internacionais asumidos por España nesta materia. En especial, foi necesario recolle-los principios adoptados polos xefes de Estado e de Goberno dos países membros da Unión Europea na súa reunión do 16 e 17 de outubro de 1999 en Tampere sobre a creación dun espazo de liberdade, seguridade e xustiza, así como o acervo Schengen sobre réxime de entrada, condicións de expedición de visados, regulación da estada dos estranxeiros, e responsabilidade e sancións a transportistas.

Durante a vixencia da Lei orgánica 8/2000, de reforma da Lei orgánica 4/2000, aconteceron diversas circunstancias que, consideradas no seu conxunto, presentaron a necesidade de adaptar aquela ós continuos cambios dun fenómeno mutable como o migratorio. Así, a carón do considerable incremento producido do número de residentes estranxeiros en España nos últimos anos, tamén se constatou un cambio nas formas en que se produce o feito inmigratorio de que o noso país é receptor, o que xerou un maior coñecemento deste fenómeno co fin de incorporar instrumentos normativos que posibiliten unha mellor e máis sinxela ordenación dos fluxos migratorios, facilitando os medios a través dos que se ha de desenvolver-la inmigración respectuosa coas canles legais, e reforzando os mecanismos para incidir na loita contra a inmigración ilegal, cada vez máis organizada e con maiores recursos para a consecución dos seus obxectivos.

As ditas circunstancias, unidas á necesidade, por unha banda, de adapta-la normativa interna nesta materia ás decisións que durante os dous últimos anos foron tomadas no seo da Unión Europea, así como, por outra, de incorporar determinadas consideracións técnicas efectuadas polo Tribunal Supremo aconsellaron revisar diversos aspectos da lexislación vixente sobre estranxeiría e inmigración.

II

Os obxectivos que se perseguen con esta reforma da lexislación vixente son:

1. A mellora da xestión, mediante a simplificación dos trámites administrativos, e a do réxime xurídico das situacións dos estranxeiros en España, así como a determinación dos tipos de visado e os efectos destes, e a loita contra o uso fraudulento dos procedementos administrativos de xestión nesta materia. Todo iso co fin de favorecer-la inmigración legal e a integración dos estranxeiros que, deste xeito, accedan e residan no noso territorio.

2. O reforzamento e, en definitiva, a mellora dos medios e instrumentos sancionadores previstos na Lei orgánica 4/2000, modificada pola Lei orgánica 8/2000, para loitar contra a inmigración ilegal e o tráfico de seres humanos. Neste sentido, igualmente se potencia a colaboración coas compañías de transportes para contar con maior información sobre as persoas que vaian ser trasladadas ata o territorio español. A dita información servirá para mellora-lo fortalecemento dos instrumentos dispoñibles para garanti-la seguridade nos transportes internacionais, especialmente os aéreos.

Así mesmo, refórzanse os procedementos de devolución de estranxeiros que acceden ilegalmente ó noso país e esténdense as condutas tipificadas como infraccións graves a tódalas persoas que, con ánimo de lucro, induzan, favorezan, promovan, ou faciliten a inmigración

clandestina de persoas en tránsito ou con destino a España, ou a súa permanencia no noso país.

3. A incorporación das disposicións aprobadas pola Unión Europea sobre esixibilidade das taxas correspondentes á expedición de visados, así como sobre sancións a transportistas e recoñecemento mutuo das resolucións de expulsión, para impedir que aqueles estranxeiros sobre os que recaesen estas en calquera Estado da Unión, poidan intentar evitalas trasladándose a outro Estado.

No relativo ás taxas pola expedición de visados, incorpóranse as previsións contidas na Decisión do Consello do 20 de decembro de 2001, que modifica a parte VII e o anexo 12 da Instrucción Consular Común, así como o anexo 14 a) do Manual común. As modificacións lexislativas introducidas teñen por obxecto adecua-la lei interna española á Decisión do Consello e recollen o cambio do obxecto do feito impositivo da taxa que, no caso do visado, pasa a se-la tramitación da solicitude deste.

Polo que se refire ós transportistas, incorpóranse as previsións recollidas na Directiva 2001/51/CE, do 28 de xuño de 2001, pola que se completan as disposicións do artigo 26 do Convenio de aplicación do Acordo de Schengen.

En canto á execución de resolucións de expulsión dictadas por outros Estados membros da Unión Europea, adáptase a nosa normativa ó disposto na Directiva 2001/40/CE, do 28 de maio de 2001, relativa ó recoñecemento mutuo das decisións en materia de expulsión de nacionais de países terceiros.

Tamén se incorpora a Directiva 2002/90/CE, do 28 de novembro de 2002, destinada a defini-la axuda á entrada, á circulación e á estada irregular, para o cal se perfecciona un dos tipos sancionadores previstos na lei.

4. As incorporacións ó texto da Lei orgánica 4/2000, modificada pola Lei orgánica 8/2000, derivadas da sentenza do Tribunal Supremo do 23 de marzo de 2003, relativas á necesaria regulación, na citada lei orgánica, de determinados preceptos do Regulamento de execución da Lei orgánica 4/2000, aprobado polo Real decreto 864/2001, do 20 de xullo.

III

Esta lei orgánica contén catro artigos, unha disposición adicional única, dúas disposicións transitorias, unha disposición derogatoria única e tres disposicións derradeiras.

O artigo primeiro, o máis extenso, recolle as modificacións que se introducen en determinados preceptos da Lei orgánica 4/2000, modificada pola Lei orgánica 8/2000.

O artigo segundo límitase a recoller unha modificación na disposición derogatoria única da antedita Lei orgánica 8/2000.

O artigo terceiro modifica a Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, para os efectos de perfecciona-la información contida no Padrón Municipal relativa ós estranxeiros empadroados.

O artigo cuarto introduce unha nova disposición adicional na Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, coa finalidade de incorporar no texto desta lei, con carácter expreso, unha remisión á Lei orgánica 4/2000, para que ós procedementos regulados nesta se lles apliquen as peculiaridades procedementais que nela se introducen con carácter novidoso.

O artigo quinto introduce unha modificación na Lei 3/1991, do 10 de xaneiro, de competencia desleal, considerando desleal a contratación de estranxeiros sen autorización para traballar obtida conforme o disposto na lexislación sobre estranxeiría.

IV

As modificacións recollidas non afectan nin o catálogo de dereitos nin a estrutura da Lei orgánica 4/2000, reformada pola Lei orgánica 8/2000.

En primeiro lugar, introduciuse unha modificación para establece-la obriga de se prover dunha tarxeta de identidade de estranxeiro, como documento acreditativo da autorización administrativa para residir, adaptando así a nosa normativa ó Regulamento 1030/2002, do Consello, do 13 de xuño de 2002.

En materia de reagrupación familiar, para evitar fraudes nas «reagrupacións en cadea», incorporouse á lei orgánica, como presuposto para o exercicio do dito dereito por parte dun residente que o fose en virtude dunha previa reagrupación, ou que este sexa titular dunha autorización de residencia independente, así como determinados requisitos concretos para o exercicio da reagrupación familiar no caso de ascendentes previamente reagrupados.

Igualmente precísanse os supostos en que os cónxuxes e fillos reagrupados poden acceder a unha autorización de residencia independente, para o que en todo caso se esixirá que contén cunha previa autorización para traballar.

Por outra parte, os cambios en materia de visados persegue-la simplifica-la tramitación administrativa, para favorece-la inmigración legal dos estranxeiros que desexan residir en España, suprimindo trámites innecesarios. Así, o visado, unha vez que o estranxeiro entrou en España, habilita para permanecer na situación para a que lle foi expedido.

No cumprimento dos obxectivos fixados pola reforma, unha cuestión básica é a de dota-lo visado dunha nova función adicional, cal é a de servir de acreditación documental dunha previa autorización administrativa para residir e, se é o caso, traballar en España. Deste xeito anóase ó visado un efecto novidoso: habilita-lo estranxeiro a permanecer no noso país na situación para a que se lle expedise.

Na actualidade o visado carece de efecto de ningún tipo, unha vez que o estranxeiro entrou en España, debendo el mesmo acudir inmediatamente ás oficinas competentes para solicita-la correspondente autorización de residencia e/ou de traballo. Co novo modelo, ademais do anterior, o visado habilitará para permanecer en territorio nacional na situación para o fin da cal foi concedido.

En efecto, se o visado non só serve para entrar en España, senón que tamén habilita para permanecer e, se é o caso, para traballar, carece de sentido mante-la exención deste, xa que a súa concesión non só serviría para eximir dun requisito de entrada no noso país, senón tamén para eximir da necesaria concesión de autorización para residir e traballar.

Iso non significa que os supostos de feito que anteriormente se amparaban baixo a figura da exención de visado vaian quedar sen reflexo legal, xa que estes se inclúen agora no ámbito da autorización de residencia temporal por circunstancias excepcionais, os perfís das cales se modifican mediante a inclusión na lei, nuns supostos de maneira concreta e noutros de maneira máis xenérica «de supostos excepcionais», habilitando o regulamento para unha regulación máis precisa de qué situacións terán cabida dentro deste enunciado xenérico.

Introdúcese unha mellora na regulación dos supostos en que procederá a documentación de estranxeiros indocumentados.

Igualmente, incorpóranse as pertinentes modificacións para introduci-las precisións que, en materia de taxas, recolle a mencionada Decisión do Consello do 20 de decembro de 2001.

En materia de infraccións e o seu réxime sancionador, incorporáronse modificacións encamiñadas a dota-lo

ordenamento xurídico con maiores instrumentos para loitar contra a inmigración ilegal.

En relación cos centros de internamento, inclúese na lei orgánica un novo punto dedicado a regula-lo réxime interno dos ditos centros, garantindo o dereito de comunicación dos internos.

Polo que se refire ás compañías de transporte, incorpóranse obrigas co obxecto de coñecer-la información dos pasaxeiros que vaian ser trasladados a España antes da súa partida do país de orixe, así como sobre aqueles pasaxeiros que non abandonen o territorio español na data prevista no billete de viaxe.

Tamén se inclúen modificacións para adaptar este título ás obrigas derivadas das directivas aprobadas pola Unión Europea sobre sancións a transportistas e recoñecemento mutuo de resolucións de expulsión.

Finalmente, as novas disposicións adicionais que se incorporan á Lei orgánica 4/2000, modificada pola Lei orgánica 8/2000, van dirixidas, por unha banda, a introducir instrumentos para mellora-la xestión dos procedementos de estranxeiría co obxecto de ordenar adecuadamente os fluxos migratorios e evita-lo uso fraudulento daqueles.

Para iso, incorpórase, con carácter xeral, a comparecencia do interesado na presentación de solicitudes relativas ás autorizacións de residencia e de traballo, que deberán realizarse nos rexistros dos órganos competentes para o seu coñecemento.

Con iso obterase unha maior inmediatez na recepción das ditas solicitudes, gañando en eficiencia a tramitación dos procedementos.

A última das disposicións adicionais recolle o principio de colaboración entre administracións públicas en materia de estranxeiría e inmigración, habilitando o acceso das forzas e corpos de Seguridade do Estado, para os efectos exclusivos do cumprimento das súas funcións, e con pleno respecto ás garantías establecidas en materia de protección de datos, a determinada información de que dispoñan outros órganos da Administración do Estado.

V

Por último incorpóranse á lei os documentos acreditativos da identidade dos estranxeiros que deben constar na súa inscrición padronal, adaptando o réxime dos cidadáns comunitarios ó disposto no Real decreto 178/2003, do 14 de febreiro, sobre entrada e permanencia en España de nacionais de Estados membros da Unión Europea e doutros Estados parte no Acordo sobre o Espacio Económico Europeo.

Tamén se introduce unha habilitación xenérica de acceso ó Padrón Municipal a favor da Dirección Xeral da Policía co obxecto de mellora-lo exercicio das competencias legalmente establecidas sobre o control e permanencia dos estranxeiros en España. Esta habilitación fórmulase en termos de reciprocidade co Instituto Nacional de Estatística, ó establece-la obriga da Dirección Xeral da Policía de lle comunicar ó Instituto Nacional de Estatística, co fin de manter actualizado o contido do padrón, os datos dos estranxeiros de que teña constancia que puideran ter sufrido variación en relación cos consignados naquel.

Artigo primeiro. *Modificación da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro.*

Modifícanse os artigos 1, 4, 17, 18, 19, 25, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 55, 58, 63, 64 e 66, así como

a rúbrica do capítulo IV do título II, da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro; e introdúcese os novos artigos 25 bis, 30 bis, 62 bis, 62 ter, 62 quáter, 62 quinquies e 62 sexies e 71 e as novas disposicións adicionais terceira, cuarta, quinta, sexta, sétima e oitava, na Lei orgánica 4/2000, quedando todos eles redactados no seguinte xeito:

Un. Proponse a adición no artigo 1 dun novo punto 3 co contido seguinte:

«3. Os nacionais dos Estados membros da Unión Europea e aqueles a quen sexa de aplicación o réxime comunitario rexeranse pola lexislación da Unión Europea, séndolles de aplicación esta lei naqueles aspectos que puidesen ser máis favorables.»

Dous. Introdúcese un novo punto 2 no artigo 4, que queda redactado do seguinte xeito, pasando o actual punto 2 a se-lo punto 3:

«2. Tódolos estranxeiros ós que se lles expedise un visado ou unha autorización para permanecer en España por un período superior a seis meses, obterán a tarxeta de identidade de estranxeiro, que deberán solicitar persoalmente no prazo dun mes desde a súa entrada en España ou desde que se conceda a autorización, respectivamente.»

Tres. Modifícase o punto 2 do artigo 17 e introdúcese dous novos puntos 3 e 4, que quedan redactados do seguinte xeito:

«2. Os estranxeiros que adquirisen a residencia en virtude dunha previa reagrupación, poderán, pola súa vez, exercer-lo dereito de reagrupación dos seus propios familiares, sempre que conten xa cunha autorización de residencia e traballo obtidas independentemente da autorización do reagrupante e acrediten reuni-los requisitos previstos nesta lei orgánica.

3. Cando se trate de ascendentes reagrupados, estes só poderán exercer, pola súa vez, o dereito de reagrupación familiar tras obteren a condición de residentes permanentes e acrediten solvencia económica.

Excepcionalmente, o ascendente reagrupado que teña ó seu cargo un fillo menor de idade ou incapacitado, poderá exercer-lo dereito de reagrupación nos termos dispostos no punto segundo deste artigo.

4. Regulamentariamente desenvolveranse as condicións para o exercicio do dereito de reagrupación.»

Catro. Modifícase o punto 2 do artigo 18, que queda redactado do seguinte xeito, e suprímese o punto 4.

«2. Sen prexuízo do disposto no artigo 17.3, inciso primeiro, poderán exercer-lo dereito á reagrupación cos seus familiares en España cando residisen legalmente un ano e teñan autorización para residir alomenos outro ano.»

Cinco. Modifícase o artigo 19, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 19. *Efectos da reagrupación familiar en circunstancias especiais.*

1. O cónxuxe reagrupado poderá obter unha autorización de residencia independente cando obteña unha autorización para traballar. En caso

de que o cónxuxe fose vítima de violencia doméstica, poderá obter a autorización de residencia independente desde o momento en que se dictase unha orde de protección a favor desta.

2. Os fillos reagrupados obterán unha autorización de residencia independente cando acaden a maioría de idade e obteñan unha autorización para traballar.

3. Os ascendentes reagrupados poderán obter unha autorización de residencia independente cando obteñan unha autorización para traballar cuns efectos supeditados ó disposto no artigo 17.3.»

Seis. Modifícase o punto 2 do artigo 25, que queda redactado do seguinte xeito:

«2. Salvo nos casos en que se estableza o contrario nos convenios internacionais subscritos por España ou na normativa da Unión Europea, será preciso, ademais, un visado.

Non será esixible o visado cando o estranxeiro se atope provisto da tarxeta de identidade de estranxeiro ou, excepcionalmente, dunha autorización de regreso.»

Sete. Introdúcese un novo artigo 25 bis, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 25 bis. *Tipos de visados.*

Os estranxeiros que se propoñan entrar en territorio español deberán estar provistos dalgún dos seguintes tipos de visados, validamente expedidos e en vigor, estendidos nos seus pasaportes ou documentos de viaxe ou, se é o caso, en documento á parte, agás o disposto no punto 2 do artigo 25 desta lei.

a) Visado de tránsito, que habilita para transitar pola zona de tránsito internacional dun aeroporto español ou para atravesalo territorio español.

b) Visado de estadia, que habilita para unha estadia ininterrompida ou estadias sucesivas por un período ou suma de períodos, a duración total dos cales non exceda de tres meses por semestre a partir da data da primeira entrada.

c) Visado de residencia, que habilita para residir sen exercer actividade laboral ou profesional.

d) Visado de traballo e residencia, que habilita para exercer unha actividade laboral ou profesional, por conta allea ou propia e para residir.

e) Visado de estudos, que habilita para permanecer en España para a realización de cursos, estudos, traballos de investigación ou formación.

Regulamentariamente desenvolveranse os diferentes tipos de visados.»

Oito. Modifícase o punto 1 e introdúcese un novo punto 2 no artigo 27 quedando redactados do seguinte xeito e pasando os actuais puntos 2, 3, 4 e 5 a ser 3, 4, 5 e 6, respectivamente:

«1. O visado solicitarase e expedirase nas misións diplomáticas e oficinas consulares de España, agás nos supostos excepcionais que se consideren regulamentariamente.

2. A concesión do visado:

a) Habilitará o estranxeiro para presentarse nun posto fronteirizo español e solicita-la súa entrada.

b) Habilitará o estranxeiro, unha vez que se efectuou a entrada en territorio español, para permanecer en España na situación para a que fose expedido, sen prexuízo da obrigatoriedade de obter, se é o caso, a tarxeta de identidade de estranxeiro.»

Nove. Modifícase o artigo 29, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 29. *Enumeración das situacións.*

1. Os estranxeiros poderanse encontrar en España nas situacións de estadia ou de residencia.

2. As diferentes situacións dos estranxeiros en España poderanse acreditar mediante o pasaporte ou documento de viaxe que acredite a súa identidade, visado ou tarxeta de identidade de estranxeiro, segundo corresponda.»

Dez. Modifícase o punto 1 do artigo 30, que queda redactado do seguinte xeito:

«1. Estadia é a permanencia en territorio español por un período de tempo non superior a 90 días, sen prexuízo do disposto no artigo 33 para os estudantes.»

Once. Introdúcese un novo artigo 30 bis, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 30 bis. *Situación de residencia.*

1. Son residentes os estranxeiros que se encontran en España e sexan titulares dunha autorización para residir.

2. Os residentes poderanse encontrar na situación de residencia temporal ou de residencia permanente.»

Doce. Modifícanse os puntos 1, 3, 4 e 5 e suprimense os puntos 6 e 7 do artigo 31, que quedan redactados do seguinte xeito:

«1. A residencia temporal é a situación que autoriza a permanecer en España por un período superior a 90 días e inferior a cinco anos.

As autorizacións de duración inferior a cinco anos poderanse anovar, por petición do interesado, atendendo ás circunstancias que motivaron a súa concesión. A duración das autorizacións de residencia temporal, a concesión das anovamentos e a duración destes, estableceranse regulamentariamente.

3. A Administración poderá conceder unha autorización de residencia temporal por situación de arraigamento, así como por razóns humanitarias, de colaboración coa xustiza ou outras circunstancias excepcionais que se determinen regulamentariamente. Nestes supostos non será esixible o visado.

4. Para autorizar a residencia temporal dun estranxeiro será preciso que careza de antecedentes penais en España ou nos seus países anteriores de residencia por delitos existentes no ordenamento español e non figurar como rexeitable no espazo territorial de países cos que España teña asinado un convenio en tal sentido. Valorarase, en función das circunstancias de cada suposto, a posibilidade de lles anova-la autorización de residencia ós estranxeiros que fosen condenados pola comisión dun delito e cumprisen a condena, os que foron indultados, ou que se encontran na situación de remisión condicional da pena.

5. Os estranxeiros con permiso de residencia temporal ficarán obrigados a pór en coñecemento do Ministerio do Interior os cambios de nacionalidade, estado civil e domicilio.»

Trece. Modifícase o punto 2 do artigo 33, que queda redactado do seguinte xeito, e suprimese o parágrafo 2 do punto 4:

«2. A situación do estranxeiro en réxime de estudante será a de estadia e a duración da autorización será igual á do curso para o que estea matriculado.»

Catorce. Modifícase o punto 2 do artigo 34, que queda redactado do seguinte xeito:

«2. En calquera caso, o estranxeiro que se presente en dependencias do Ministerio do Interior acreditando que non pode ser documentado polas autoridades de ningún país e que desexa ser documentado por España, unha vez verificada a pertinente información e sempre que concorran e se acrediten razóns excepcionais de índole humanitaria, interese público ou cumprimento de compromisos adquiridos por España, poderá obter, nos termos que regulamentariamente se determinen, un documento identificativo que acredite a súa inscrición nas referidas dependencias. En todo caso, denegarase a documentación solicitada cando o petionario estea incurso nalgún dos supostos do artigo 26, ou se dictase contra el unha orde de expulsión.»

Quince. Modifícanse os puntos 1, 2 e 3 do artigo 36, que quedan redactados do seguinte xeito:

«1. Os estranxeiros maiores de 16 anos para exercer calquera actividade lucrativa, laboral ou profesional, precisarán da correspondente autorización administrativa previa para traballar.

Esta autorización habilitará o estranxeiro para residir durante o tempo da súa vixencia, extinguíndose se transcorrido un mes desde a notificación ó empresario da concesión desta non se solicitase, se é o caso, o correspondente visado.

2. Cando o estranxeiro se propuxese traballar por conta propia ou allea, exercendo unha profesión para a que se esixa unha titulación especial, a concesión da autorización condicionarase á tenza e, se é o caso, homologación do título correspondente.

Tamén se condicionará á colexiación, se as leis así o esixisen.

3. Para a contratación dun estranxeiro o empregador deberá solicita-la autorización a que se refire o punto 1 deste artigo.

A carencia da correspondente autorización por parte do empresario, sen prexuízo das responsabilidades a que dea lugar, incluídas aquelas en materia de Seguridade Social, non invalidará o contrato de traballo respecto dos dereitos do traballador estranxeiro, nin será obstáculo para a obtención das prestacións que lle puidesen corresponder.»

Dezaseis. Modifícase o artigo 37, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 37. *Autorización de traballo por conta propia.*

Para a realización de actividades económicas por conta propia haberá de acreditarse o cumprimento de tódolos requisitos que a lexislación vixente lles esixe ós nacionais para a apertura e funcionamento da actividade proxectada, así como os relativos á suficiencia do investimento e a potencial creación de emprego, entre outros que regulamentariamente se establezan.»

Dezasete. Modifícase o artigo 39, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 39. *O continxente de traballadores estranxeiros.*

1. O Goberno poderá aprobar un continxente anual de traballadores estranxeiros tendo en conta a situación nacional de emprego ó que só terán acceso aqueles que non se encontren ou residan en España.

2. Na determinación do número e características das ofertas de emprego, o Goberno terá en

conta as propostas que eleven as comunidades autónomas e as organizacións sindicais e empresariais máis representativas, así como un informe sobre a situación de emprego e integración social dos inmigrantes elaborado para tal efecto polo Consello Superior de Política de Inmigración.

3. O continxente poderá establecer un número de visados para busca de emprego dirixidos a fillos ou netos de español de orixe.

4. Así mesmo, o continxente poderá establecer un número de visados para busca de emprego dirixidos a determinados sectores de actividade ou ocupacións nas condicións que se determinen.

5. Os visados para busca de emprego autorizarán a desprazarse ó territorio español coa finalidade de buscar traballo durante o período de estada de tres meses, nos que se poderá inscribir nos servicios públicos de emprego correspondentes.

Se transcorrido o dito prazo non obtívese un emprego, o estranxeiro quedará obrigado a saír do territorio, incorrendo, en caso contrario, na infracción considerada no artigo 53 a) desta lei, sen que poida obter unha nova autorización para traballar no prazo de dous anos.

6. As ofertas de emprego realizadas a través do continxente orientaranse preferentemente cara ós países cos que España asinase acordos sobre regulación de fluxos sen prexuízo da posibilidade de realizar ofertas de emprego nominativas a través deste procedemento nas condicións que se determinen.»

Dezaioito. Modifícase o parágrafo b) do artigo 40 e incorpórase un novo parágrafo l), quedando redactados do seguinte xeito:

«b) O cónxuxe ou fillo de estranxeiro residente en España cun permiso anovado, así como o fillo de español nacionalizado ou de comunitario, sempre que estes últimos leven como mínimo un ano residindo legalmente en España e ó fillo non lle sexa de aplicación o réxime comunitario.

l) Os estranxeiros que fosen titulares de autorizacións de traballo para actividades de temporada, durante catro anos naturais, e retornasen ó seu país.»

Dezanove. Modifícanse os parágrafos a) e k) do punto 1 do artigo 41 e o punto 2, que quedan redactados como segue:

«Artigo 41.1.a):

a) Os técnicos e científicos estranxeiros, invitados ou contratados, polo Estado, as comunidades autónomas ou os entes locais ou os organismos que teñan por obxecto a promoción e o desenvolvemento da investigación promovidos ou participados maioritariamente polas anteriores.

k) Os menores estranxeiros en idade laboral tutelados pola entidade de protección de menores competente, para aquelas actividades que, por proposta da mencionada entidade, mentres permanezan nesa situación, favorezan a súa integración social.

2. Regulamentariamente establecerase o procedemento para acredita-la excepción. En todo caso, este procedemento será o mesmo tanto para o persoal de institucións públicas como de organismos promovidos ou participados maioritariamente por unha Administración pública.»

Vinte. Introdúcense no artigo 42 dous novos puntos 4 e 5 que quedan redactados do seguinte xeito:

«4. As ofertas de emprego de temporada orientarase preferentemente cara ós países cos que España asinase acordos sobre regulación de fluxos migratorios.

5. As comunidades autónomas e os concellos colaborarán na programación das campañas de temporada coa Administración xeral do Estado.»

Vinteún. Modifícase a rúbrica do capítulo IV do título II, que queda redactada do seguinte xeito:

«Das taxas por autorizacións administrativas e por tramitación das solicitudes de visado.»

Vintedous. Modifícase o punto 2 do artigo 44 e introdúcese un novo punto 3, quedando redactados do seguinte xeito:

«2. Sen prexuízo do disposto no punto seguinte, constitúe o feito imponible das taxas a concesión das autorizacións administrativas e a expedición dos documentos de identidade previstos nesta lei, así como as súas prórrogas, modificacións e anovamentos; en particular:

- a) A concesión de autorizacións para a prórroga da estadía en España.
- b) A concesión das autorizacións para residir en España.
- c) A concesión de autorizacións de traballo, agás que se trate de autorizacións para un período inferior a seis meses.
- d) A expedición de tarxetas de identidade de estranxeiros.
- e) A expedición de documentos de identidade a indocumentados.

3. No caso dos visados, constitúe o feito imponible das taxas a tramitación da solicitude de visado.»

Vintetrés. Modifícase o artigo 45, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 45. *Percibimento.*

As taxas percibiranse cando se conceda a autorización, prórroga, modificación ou anovamento, ou cando se expida o documento.

No caso dos visados as taxas percibiranse no momento de presentación da solicitude de visado.»

Vintecatros. Modifícase o punto 1 do artigo 46, que queda redactado do seguinte xeito:

«1. Serán suxeitos pasivos das taxas os solicitantes de visado e as persoas a favor das cales se concedan as autorizacións ou se expidan os documentos previstos no artigo 44, agás nas autorizacións de traballo por conta allea, caso este no cal será suxeito pasivo o empregado ou empresario.»

Vintecinco. Modifícase o artigo 47, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 47. *Exención.*

Non estarán obrigados ó pagamento das taxas pola concesión das autorizacións para traballar os nacionais iberoamericanos, filipinos, andorranos, ecuatoguineanos, os sefardís, os fillos e netos de español ou española de orixe, e os estranxeiros nados en España cando pretendan realizar unha actividade lucrativa, laboral ou profesional, por conta propia.

As solicitudes de visado presentadas por nacionais de países terceiros beneficiarios de dereito comunitario en materia de libre circulación e residencia estarán exentas do pagamento das taxas de tramitación.»

Vinteseis. Modifícanse os puntos 3 e 4 do artigo 48, que quedan redactados do seguinte xeito:

«3. Considéranse elementos e criterios esenciais de cuantificación que só se poderán modificar mediante norma do mesmo rango, os seguintes:

a) Na tramitación da solicitude de visado, os gastos administrativos de tramitación, a limitación dos efectos do visado de tránsito aeroportuario, a duración da estadía, o número de entradas autorizadas, o carácter da residencia, así como, se é o caso, o feito de que se expida en fronteira. Tamén se terán en conta os custos complementarios que se orixinen pola expedición de visados, cando, por petición do interesado, deba facerse uso de procedementos tales como mensaxería, correo electrónico, correo urxente, telefax, telegrama ou conferencia telefónica.

b) Na concesión de autorizacións para a prórroga de estadía en España, a duración da prórroga.

c) Na concesión de autorizacións de residencia, a duración da autorización, así como o seu carácter definitivo ou temporal, e, dentro destas últimas, o feito de que se trate da primeira ou posteriores concesións ou os seus anovamentos.

d) Na concesión de autorizacións de traballo, a duración desta, a súa extensión e ámbito, o carácter e as modalidades da relación por conta allea, así como, se é o caso, o importe do salario pactado.

e) Na expedición de tarxetas de identidade de estranxeiros, a duración da autorización e o feito de que se trate da primeira ou posteriores concesións ou os seus anovamentos.

En todo caso, será criterio cuantitativo das taxas o carácter individual ou colectivo das autorizacións, prórrogas, modificacións ou anovamentos.

4. Os importes das taxas por tramitación da solicitude de visado adecuaranse á revisión que proceda por aplicación do dereito comunitario. Acomodaranse, así mesmo, ó importe que poida establecerse por aplicación do principio de reciprocidade.»

Vinteseite. Modifícase o punto 1 do artigo 49, que queda redactado do seguinte xeito:

«1. A xestión e recadación das taxas corresponderalles ós órganos competentes nos distintos departamentos ministeriais para a concesión das autorizacións, modificacións, anovamentos e prórrogas, a expedición da documentación a que se refire o artigo 44 e a tramitación da solicitude de visado.»

Vinteoito. Modifícase o parágrafo a) e introdúcese un novo parágrafo h) no artigo 53, que quedan redactados do seguinte xeito:

«a) Encontrarse irregularmente en territorio español, por non obter a prórroga de estadía, carecer de autorización de residencia ou ter caducada máis de tres meses a mencionada autorización, e sempre que o interesado non solicitase o anovamento desta no prazo previsto regulamentariamente.

h) Incumpri-la obriga do punto 2 do artigo 4.»

Vintenoventa. Modifícanse o parágrafo b) do punto 1 e o punto 2 do artigo 54, que quedan redactados do seguinte xeito:

«1.b) Inducir, promover, favorecer ou facilitar con ánimo de lucro, individualmente ou formando parte dunha organización, a inmigración clandestina de persoas en tránsito ou con destino ó territorio español ou a súa permanencia neste, sempre que o feito non constitúa delito.»

«2. Tamén son infraccións moi graves:

a) O incumprimento das obrigas previstas para os transportistas no artigo 66, puntos 1 e 2.

b) O transporte de estranxeiros por vía aérea, marítima ou terrestre, ata o territorio español, polos suxeitos responsables do transporte, sen que comprobasen a validez e vixencia, tanto dos pasaportes, títulos de viaxe ou documentos de identidade pertinentes, como, se é o caso, do correspondente visado, dos que haberán de ser titulares os citados estranxeiros.

c) O incumprimento da obriga que teñen os transportistas de se faceren cargo sen perda de tempo do estranxeiro ou transportado que, por deficiencias na documentación antes citada, non fose autorizado a entrar en España, así como do estranxeiro transportado en tránsito que non fose trasladado ó seu país de destino ou que fose devolto polas autoridades deste, ó non autorizarlle a entrada.

Esta obriga incluíra os gastos de mantemento do citado estranxeiro e, se así o solicitan as autoridades encargadas do control de entrada, os derivados do transporte do dito estranxeiro, que deberá producirse de inmediato, ben por medio da compañía obxecto de sanción ou, no seu defecto, por medio doutra empresa de transporte, con dirección ó Estado a partir do cal fose transportado, ó Estado que expedise o documento de viaxe co que viaxou ou a calquera outro Estado onde estea garantida a súa admisión.»

Trinta. Modifícase o punto 1 do artigo 55, que queda redactado do seguinte xeito:

«1. As infraccións tipificadas nos artigos anteriores serán sancionadas nos termos seguintes:

a) As infraccións leves con multa de ata 300 euros.

b) As infraccións graves con multa de 301 ata 6.000 euros.

c) As infraccións moi graves con multa desde 6.001 ata 60.000 euros, excepto a prevista no artigo 54.2.b), que o será cunha multa de 3.000 a 6.000 euros por cada viaxeiro transportado ou cun mínimo de 500.000 euros a tanto alzado, con independencia do número de viaxeiros transportados.»

Trinta e un. Modifícase o punto 5 do artigo 58 e incorpórase un novo punto 6, quedando redactados do seguinte xeito:

«5. Cando a devolución non se puidese executar no prazo de 72 horas, solicitarase da autoridade xudicial a medida de internamento prevista para os expedientes de expulsión.

6. A devolución acordada no parágrafo a) do punto 2 deste artigo levará consigo a reiniciación do cómputo do prazo de prohibición de entrada que acordase a resolución de expulsión quebrantada. Así mesmo, toda devolución acordada en aplicación do parágrafo b) do mesmo punto deste artigo levará consigo a prohibición de entrada en territorio español por un prazo máximo de tres anos.»

Trinta e dous. Introdúcense cinco novos artigos co contido seguinte:

«Artigo 62 bis. *Dereitos dos estranxeiros internados.*

Os estranxeiros sometidos a internamento teñen os seguintes dereitos:

a) A ser informado da súa situación.

b) A que se vele polo respecto á súa vida, integridade física e saúde, sen que poidan en ningún caso ser sometidos a tratos degradantes ou a malos tratos de palabra ou de obra e a que sexa preservada a súa dignidade e a súa intimidade.

c) A que se facilite o exercicio dos dereitos recoñecidos polo ordenamento xurídico, sen máis limitacións que as derivadas da súa situación de internamento.

d) A recibiren a asistencia médica e sanitaria adecuada e seren asistidos polos servicios de asistencia social do centro.

e) A que se lle comunique inmediatamente á persoa que designe en España e ó seu avogado o ingreso no centro, así como á oficina consular do país do que é nacional.

f) A ser asistido de avogado, que se proporcionará de oficio, se é o caso, e a comunicarse reservadamente con este, incluso fóra do horario xeral do centro, cando a urxencia do caso o xustifique.

g) A comunicarse, no horario establecido no centro, cos seus familiares, con funcionarios consulares do seu país ou outras persoas, que só se poderán restrinxir por resolución xudicial.

h) A ser asistido de intérprete se non comprende ou non fala castelán, e de balde, se carece de medios económicos.

i) A ter na súa compañía os seus fillos menores, sempre que o Ministerio Fiscal emita informe favorable sobre tal medida e existan no centro módulos que garantan a unidade e intimidade familiar.

Artigo 62 ter. *Deberes dos estranxeiros internados.*

Os estranxeiros sometidos a internamento estarán obrigados:

a) A permanecer no centro á disposición do xuíz de instrucción que autorizase o seu ingreso.

b) A observar as normas polas que se rexe o centro e cumprir as instruccións xerais impartidas pola dirección e as particulares que reciban dos funcionarios no exercicio lexítimo das súas funcións, encamiñadas ó mantemento da orde e á seguridade dentro deste, así como as relativas ó seu propio aseo e hixiene e á limpeza do centro.

c) Manter unha actividade cívica correcta e de respecto cos funcionarios e empregados do centro, cos visitantes e cos outros estranxeiros internados, absténdose de proferir insultos ou ameazas contra estes, ou de promover ou intervir en agresións, pelexas, desordes e demais actos individuais ou colectivos que alteren a convivencia.

d) Conservar-lo bo estado das instalacións materiais, mobiliario e demais efectos do centro, evitando a deterioración ou inutilización deliberada, tanto destes como dos bens ou pertenzas dos demais estranxeiros ingresados ou funcionarios.

e) Someterse a recoñecemento médico á entrada e saída do centro, así como naqueles casos en que, por razóns de saúde colectiva, apreciadas polo servicio médico, e por petición deste, o dispoña o director do centro.

Artigo 62 quáter. *Información e reclamacións.*

1. Os estranxeiros recibirán ó seu ingreso no centro información escrita sobre os seus dereitos e obrigas, as cuestións de organización xeral, as normas de funcionamento do centro, as normas

disciplinarias e os medios para formular peticións ou queixas. A información será facilitada nun idioma que entendan.

2. Os internados poderán formular, verbalmente ou por escrito, peticións e queixas sobre cuestións referentes á súa situación de internamento.

As ditas peticións ou queixas tamén poderán ser presentadas ó director do centro, o cal as atenderá se son da súa competencia ou as porá en coñecemento da autoridade competente, en caso contrario.

Artigo 62 quinquies. *Medidas de seguridade.*

1. As actuacións de vixilancia e seguridade interior nos centros poderán supor, na forma e coa periodicidade que se estableza, inspeccións dos locais e dependencias e sempre que fose necesario para a seguridade nos centros rexistros de persoas, roupa e aparellos dos estranxeiros internados.

2. Poderanse utilizar medios de contención física persoal ou separación preventiva do agresor en cuarto individual para evitaren actos de violencia ou lesións dos estranxeiros, impedir actos de fuga, danos nas instalacións do centro ou ante a resistencia ó persoal deste no exercicio lexítimo do seu cargo. O uso dos medios de contención será proporcional á finalidade perseguida, non poderán supor unha sanción encuberta e só se usarán cando non exista outra maneira menos gravosa para conseguila finalidade perseguida e polo tempo estritamente necesario.

3. A utilización de medios de contención será previamente autorizada polo director do centro, salvo que razóns de urxencia non o permitan; neste caso porase no seu coñecemento inmediatamente. O director deberá comunicar, o antes posible, á autoridade xudicial que autorizou o internamento a adopción e cesamento dos medios de contención física persoal, con expresión detallada dos feitos que desen lugar á dita utilización e das circunstancias que puidesen aconsella-lo seu mantemento. O xuíz, no prazo máis breve posible e sempre que a medida acordada fose separación preventiva do agresor, deberá, se está vixente, acorda-lo seu mantemento ou revogación.

Artigo 62 sexies. *Funcionamento e réxime interior dos centros de internamento de estranxeiros.*

En cada centro de internamento de estranxeiros haberá un director responsable do seu funcionamento para o cal deberá adoptar as directrices de organización necesarias, coordinando e supervisando a súa execución. Así mesmo, será o responsable de adoptar as medidas necesarias para asegura-la orde e a correcta convivencia entre estranxeiros e asegura-lo cumprimento dos seus dereitos, e da imposición de medidas ós internos que non respecten as normas de correcta convivencia ou réxime interior.»

Trinta e tres. Modifícanse os puntos 2 e 3 do artigo 63, que quedan redactados do seguinte xeito:

«2. Cando das investigacións se deduza a oportunidade de decidi-la expulsión, daráselle traslado da proposta motivada por escrito ó interesado, para que alegue o que considere adecuado, no prazo de 48 horas, advertíndoo das consecuencias de non facelo así.

Nestes supostos, o estranxeiro terá dereito a asistencia letrada que se lle proporcionará de oficio, se é o caso, e a ser asistido por intérprete, se non comprende ou non fala castelán, e de balde no caso de que carecese de medios económicos.

Se o interesado, ou o seu representante, non efectuase alegacións sobre o contido da proposta ou se non se admitisen, por improcedentes ou innecesarias, de xeito motivado, polo instructor as probas propostas, sen cambia-la cualificación dos feitos, o acordo de iniciación do expediente será considerado como proposta de resolución con remisión á autoridade competente para resolver.

3. No suposto do parágrafo a) do artigo 53, cando o estranxeiro acredite ter solicitado con anterioridade permiso de residencia temporal por situación de arraigo conforme o disposto no artigo 31.3 desta lei, o órgano encargado de tramita-la expulsión continuará con ela se procede, polo procedemento establecido no artigo 57.»

Trinta e catro. Introdúcese un novo punto 3 no artigo 64, que queda redactado do seguinte xeito, pasando os actuais puntos 3 e 4 a ser 4 e 5, respectivamente:

«3. Cando un estranxeiro sexa detido en territorio español e se constate que contra el dictou unha resolución de expulsión un Estado membro da Unión Europea, procederá a executar inmediatamente a resolución, sen necesidade de incoar novo expediente de expulsión. Poderase solicita-la autorización do xuíz de instrucción para o seu ingreso nun centro de internamento, co fin de asegura-la execución da sanción de expulsión, de acordo co previsto nesta lei.»

Trinta e cinco. Modifícase o artigo 66, que queda redactado do seguinte xeito:

«Artigo 66. *Obrigas dos transportistas.*

1. Cando así o determinen as autoridades españolas respecto das rutas procedentes de fóra do Espacio Schengen nas que a intensidade dos fluxos migratorios o faga necesario, para efectos de combata-la inmigración ilegal e garanti-la seguridade pública, toda compañía, empresa de transporte ou transportista estará obrigado, no momento de finalización do embarque e antes da saída do medio de transporte, a remitirles ás autoridades españolas encargadas do control de entrada a información relativa ós pasaxeiros que vaian ser trasladados, xa sexa por vía aérea, marítima ou terrestre, e con independencia de que o transporte sexa en tránsito ou como destino final, ó territorio español.

A información será comprensiva do nome e apelidos de cada pasaxeiro, da súa data de nacemento, nacionalidade, número de pasaporte ou do documento de viaxe que acredite a súa identidade.

2. Toda compañía, empresa de transporte ou transportista estará obrigado a enviarlles ás autoridades españolas encargadas do control de entrada a información comprensiva do número de billetes de volta non utilizados polos pasaxeiros que previamente transportasen a España, xa sexa por vía aérea, marítima ou terrestre, e con independencia de que o transporte sexa en tránsito ou como destino final, de rutas procedentes de fóra do Espacio Schengen.

Cando así o determinen as autoridades españolas, nos termos e para os efectos indicados no punto anterior, a información comprenderá, ademais, para pasaxeiros non nacionais da Unión Europea, do Espacio Económico Europeo ou de países cos que exista un convenio internacional que estenda o réxime xurídico previsto para os cidadáns dos Estados mencionados, o nome e apelidos de cada pasaxeiro, a súa data de nacemento, nacionalidade, número de pasaporte ou do documento de viaxe que acredite a súa identidade.

A información sinalada neste punto deberase enviar nun prazo non superior a 48 horas desde a data de caducidade do billete.

3. Así mesmo, toda compañía, empresa de transporte ou transportista estará obrigado a:

a) Realiza-la debida comprobación da validez e vixencia, tanto dos pasaportes, títulos de viaxe ou documentos de identidade pertinentes, como, se é o caso, do correspondente visado dos que haberán de ser titulares os estranxeiros.

b) Facerse cargo inmediatamente do estranxeiro que trasladase ata a fronteira aérea, marítima ou terrestre correspondente do territorio español, se a este se lle denegase a entrada por deficiencias na documentación necesaria para o cruzamento de fronteiras.

c) Ter ó seu cargo o estranxeiro que fose trasladado en tránsito ata unha fronteira aérea, marítima ou terrestre do territorio español, se o transportista que deba levalo ó seu país de destino se negase a embarcalo, ou se as autoridades deste último país lle denegasen a entrada e o devolvesen á fronteira española pola que transitou.

d) Transporta-los estranxeiros a que se refiren os parágrafos b) e c) deste punto ata o Estado a partir do cal o transportou, ben ata o Estado que expediu o documento de viaxe co que viaxou, ou ben a calquera outro Estado que garanta a súa admisión e un trato compatible cos dereitos humanos.

A compañía, empresa de transportes ou transportista que teña ó seu cargo un estranxeiro en virtude dalgún dos supostos previstos neste punto deberalle garantir unhas condicións de vida adecuadas mentres permaneza ó seu cargo.

4. O establecido neste artigo enténdese tamén para o caso en que o transporte aéreo ou marítimo se realice desde Ceuta ou Melilla ata calquera outro punto do territorio español.»

Trinta e seis. Modifícanse os puntos 1 e 2 do artigo 68 e engádesse un novo punto que será o 3, pasando o punto 3 a ser punto 4.

«1. Para asegurar unha adecuada coordinación das actuacións das administracións públicas con competencias sobre a integración dos inmigrantes constituirase un Consello Superior de Política de Inmigración, no que participarán, de forma tripartita e equilibrada, representantes do Estado, das comunidades autónomas e dos municipios, a composición dos cales se determinará regulamentariamente.

2. O Consello Superior de Política de Inmigración elaborará un informe anual sobre a situación de emprego e a integración social dos inmigrantes de onde poderá efectuar recomendacións para a mellora e perfeccionamento das políticas nestes ámbitos, atendendo especialmente ó funcionamento e previsión do continxente e das campañas de temporada.

3. Para o desempeño das súas funcións, o Consello Superior de Política de Inmigración poderá consultar e acadar información dos órganos administrativos, de ámbito estatal ou autonómico, así como dos axentes sociais e económicos implicados coa inmigración e a defensa dos dereitos dos estranxeiros.»

Trinta e sete. Introdúcese un novo artigo co contido seguinte:

«Artigo 71. *Observatorio Español do Racismo e a Xenofobia.*

Constituirase o Observatorio Español do Racismo e a Xenofobia, con funcións de estudo e análise,

e con capacidade para elevar propostas de actuación, en materia de loita contra o racismo e a xenofobia.»

Trinta e oito. Introdúcese unha nova disposición adicional terceira que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional terceira. *Lugares de presentación das solicitudes e esixencia de comparecencia persoal.*

1. Cando o suxeito lexitimado se encontre en territorio español haberá de presentar persoalmente as solicitudes relativas ás autorizacións de residencia e de traballo nos rexistros dos órganos competentes para a súa tramitación. Igualmente, nos procedementos nos que o suxeito lexitimado fose un empregador, as solicitudes poderán ser presentadas por este, ou por quen validamente teña a representación legal empresarial.

2. Cando o suxeito lexitimado se encontre en territorio estranxeiro, a presentación de solicitudes de visado e a súa recollida realizaranse persoalmente ante a misión diplomática ou oficina consular na demarcación da cal aquel resida. Excepcionalmente, cando o interesado non resida na poboación en que teña a súa sede a misión diplomática ou oficina consular e se acrediten razóns que obstaculicen o desprazamento, como o afastamento da misión ou oficina ou dificultades de transporte que fagan a viaxe especialmente gravosa, poderase acordar que a solicitude de visado a poida presentar un representante debidamente acreditado.

Sen prexuízo do disposto no parágrafo anterior, nos supostos de presentación de solicitudes e recollida de visado de estadía, tránsito e de residencia por reagrupación familiar de menores, ámbolos dous trámites poderán realizarse mediante representante debidamente acreditado.

En calquera caso, a misión diplomática ou oficina consular poderá requirir-la comparecencia do solicitante e, cando o estime necesario, manter unha entrevista persoal.

3. Así mesmo, non se requirirá a comparecencia persoal nos procedementos de contratación colectiva de traballadores, nos supostos considerados nun convenio ou acordo internacional; neste caso haberá que se ater ó disposto no dito convenio ou acordo internacional.»

Trinta e nove. Introdúcese unha nova disposición adicional cuarta, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional cuarta. *Inadmisión a trámite de solicitudes.*

A autoridade competente para resolver inadmitirá a trámite as solicitudes relativas ós procedementos regulados nesta lei, nos seguintes supostos:

1. Falta de lexitimación do solicitante, ou insuficiente acreditación da representación.

2. Presentación da solicitude fóra do prazo legalmente establecido.

3. Cando se trate de reiteración dunha solicitude xa denegada, sempre que as circunstancias que motivaron a denegación non variasen.

4. Cando conste un procedemento administrativo sancionador contra o solicitante en que poida proporse a expulsión ou cando se decretase en contra deste unha orde de expulsión, xudicial ou administrativa.

5. Cando o solicitante teña prohibida a súa entrada en España.

6. Cando se trate de solicitudes manifestamente carentes de fundamento.

7. Cando se refiran a estranxeiros que se encontrasen en España en situación irregular, agás que poida encontrarse nun dos supostos do artigo 31, punto 3.

8. Cando a dita solicitude non sexa realizada persoalmente e a dita circunstancia sexa esixida por lei.»

Corenta. Introdúcese unha nova disposición adicional quinta, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional quinta. *Acceso á información e colaboración entre administracións públicas.*

1. No cumprimento dos fins que teñen encomendados, e con pleno respecto á legalidade vixente, as administracións públicas, dentro do seu ámbito competencial, colaborarán na cesión de datos relativos ás persoas que sexan consideradas interesadas nos procedementos regulados nesta lei orgánica e nas súas normas de desenvolvemento.

2. Para a exclusiva finalidade de formalizar as actuacións que os órganos da Administración xeral do Estado competentes nos procedementos regulados nesta lei orgánica e nas súas normas de desenvolvemento teñen encomendadas, a Axencia Estatal de Administración Tributaria, a Tesourería Xeral da Seguridade Social e o Instituto Nacional de Estatística, este último no relativo ó Padrón Municipal de Habitantes, facilitaránlles a aqueles o acceso directo ós ficheiros nos que consten datos que terán que constar nos ditos expedientes, e sen que sexa preciso o consentimento dos interesados, de acordo coa lexislación sobre protección de datos.»

Corenta e un. Introdúcese unha nova disposición adicional sexta, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional sexta. *Acordos de readmisión.*

Ós estranxeiros que, en virtude dos acordos que regulen a readmisión das persoas en situación irregular subscritos por España, deban ser entregados ou enviados ós países dos que sexan nacionais ou desde os que se trasladasen ata o territorio español, seralles de aplicación o disposto nos citados acordos e nesta lei, así como na súa normativa de desenvolvemento.»

Corenta e dous. Introdúcese unha nova disposición adicional sétima, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional sétima. *Delimitación do Espacio Schengen.*

Para os efectos do disposto nesta lei, enténdese por Espacio Schengen o conxunto dos territorios dos Estados ós que se lles apliquen plenamente as disposicións relativas á supresión de controis nas fronteiras interiores e circulación de persoas, previstas no título II do Convenio para a aplicación do Acordo de Schengen, do 19 de xuño de 1990.»

Corenta e tres. Introdúcese unha nova disposición adicional oitava, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional oitava. *Axudas ó retorno voluntario.*

O Goberno considerará anualmente o financiamento de programas de retorno voluntario das persoas que así o soliciten e formulen proxectos que

supoñan o seu reasentamento na sociedade da que partiron e sempre que estes sexan de interese para aquela comunidade.»

Artigo segundo. *Modificación do punto 1 da disposición derogatoria única da Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro.*

Modifícase o punto 1 da disposición derogatoria única da Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, que queda redactado do seguinte xeito:

«1. Quedan derogadas tódalas normas de igual ou inferior rango no que contradigan ou se opoñan a esta lei e, en especial, o punto 4 do artigo único do Real decreto 864/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o Regulamento de execución da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro.»

Artigo terceiro. *Modificación da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local.*

Modifícanse os artigos 16 e 17 e incorpórase unha nova disposición adicional na Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, que quedan redactados no seguinte xeito:

Un. Introdúcense dous novos parágrafos no punto 1 do artigo 16, a continuación do xa existente, que quedan redactados do seguinte xeito:

«A inscrición no padrón municipal só producirá efecto de conformidade co disposto no artigo 15 desta lei polo tempo que subsista o feito que a motivou e, en todo caso, deberá ser obxecto de anovamento periódico cada dous anos cando se trate da inscrición de estranxeiros non comunitarios sen autorización de residencia permanente.

O transcurso do prazo sinalado no parágrafo anterior será causa para acordala caducidade das inscricións que deban ser obxecto de anovamento periódico, sempre que o interesado non procedese a tal anovamento. Neste caso, a caducidade poderás declararse sen necesidade de audiencia previa do interesado.»

Dous. Modifícase o parágrafo f) do punto 2 do artigo 16, que queda redactado do seguinte xeito:

«f) Número de documento nacional de identidade ou, tratándose de estranxeiros:

Número da tarxeta de residencia en vigor, expedida polas autoridades españolas ou, no seu defecto, número do documento acreditativo da identidade ou do pasaporte en vigor expedido polas autoridades do país de procedencia, tratándose de cidadáns nacionais de Estados membros da Unión Europea, doutros Estados parte no Acordo sobre o Espacio Económico Europeo ou de Estados ós que, en virtude dun convenio internacional, se estenda o réxime xurídico previsto para os cidadáns dos Estados mencionados.

Número de identificación de estranxeiro que conste en documento, en vigor, expedido polas autoridades españolas ou, no seu defecto, por non seren titulares destes, o número do pasaporte en vigor expedido polas autoridades do país de procedencia, tratándose de cidadáns nacionais de Estados non comprendidos no inciso anterior deste parágrafo.»

Tres. Modifícase o artigo 16.3 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, que queda redactado do seguinte xeito:

«3. Os datos do padrón municipal cederanse a outras administracións públicas que o soliciten sen consentimento previo ó afectado soamente cando lles sexan necesarios para o exercicio das súas respectivas competencias, e exclusivamente para asuntos nos que a residencia ou o domicilio sexan datos relevantes. Tamén poden servir para elaborar estatísticas oficiais sometidas ó segredo estatístico, nos termos previstos na Lei 12/1989, do 9 de maio, da función estatística pública e nas leis de estatística das comunidades autónomas con competencia na materia.»

Catro. Engádesse un parágrafo segundo ó punto 2 e modifícase o último parágrafo do punto 3 ó artigo 17, que quedan redactados do seguinte xeito:

«2. (...) Se un concello non levase a cabo as ditas actuacións, o Instituto Nacional de Estatística, logo de informe do Consello de Empadramento, poderá requirilo previamente concretando a inactividade, e se fose rexeitado, sen prexuízo dos recursos xurisdiccionais que procedan, poderá acudir á execución substitutoria prevista no artigo 60 desta lei.»

«3. (...) O Instituto Nacional de Estatística remitiralle trimestralmente ós institutos estatísticos das comunidades autónomas ou órganos competentes na materia, e se é o caso, a outras administracións públicas, os datos relativos ós padróns nos municipios do seu ámbito territorial en que se produzan altas ou baixas de estranxeiros nas mesmas condicións sinaladas no artigo 16.3 desta lei.»

Cinco. Introdúcese unha nova disposición adicional sétima, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional sétima. *Acceso ós datos do padrón.*

Para a exclusiva finalidade do exercicio das competencias establecidas na Lei orgánica de dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, sobre control e permanencia de estranxeiros en España, a Dirección Xeral da Policía accederá ós datos de inscrición padronal dos estranxeiros existentes nos padróns municipais, preferentemente por vía telemática.

Co fin de asegura-lo estricto cumprimento da lexislación de protección de datos de carácter persoal, os accesos realizaranse coas máximas medidas de seguridade. Para estes efectos, quedará constancia na Dirección Xeral da Policía de cada acceso, da identificación do usuario, da data e hora en que se realizou, así como dos datos consultados.

Co fin de manter actualizados os datos de inscrición padronal de estranxeiros nos padróns municipais, a Dirección Xeral da Policía comunicarlle mensualmente ó Instituto Nacional de Estatística, para o exercicio das súas competencias, os datos dos estranxeiros anotados no Rexistro Central de Estranxeiros.

Habílanse os ministros de Economía e do Interior para dicta-las disposicións que regulen as comunicacións dos datos dos estranxeiros anotados no Rexistro Central de Estranxeiros por medios electrónicos, informáticos ou telemáticos ó Instituto Nacional de Estatística.»

Artigo cuarto. *Modificación da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.*

Introdúcese unha nova disposición adicional décimo novena na Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime

xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, que queda redactada do seguinte xeito:

«Disposición adicional décimo novena. *Procedementos administrativos regulados na Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro.*

Os procedementos regulados na Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, rexeranse pola súa normativa específica, aplicándose supletoriamente esta lei.»

Artigo quinto. *Introducción dun punto 3 no artigo 15 da Lei 3/1991, do 10 de xaneiro, de competencia desleal.*

Introdúcese este punto 3 no artigo 15 da Lei 3/1991, do 10 de xaneiro, de competencia desleal:

«3. Igualmente, no marco do disposto no artigo 2, considérase desleal a contratación de estranxeiros sen autorización para traballar obtida de conformidade co previsto na lexislación sobre estranxeiría.»

Disposición adicional única. *Substitución do termo permiso polo de autorización.*

Tódalas referencias ó termo «permiso» incluídas na Lei orgánica 4/2000, modificada pola Lei orgánica 8/2000, serán substituídas polo termo «autorización».

Disposición transitoria primeira. *Validez dos permisos vixentes.*

Os distintos permisos ou tarxetas que habilitan para entrar, residir e traballar en España ás persoas incluídas no ámbito de aplicación da lei que teñan validez no momento da entrada en vigor desta, conservarana polo tempo para o que fosen expedidos.

Disposición transitoria segunda. *Normativa aplicable ós procedementos en vigor.*

Os procedementos administrativos en curso tramitaranse e resolveranse de acordo coa normativa vixente no momento da iniciación.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Quedan derogadas tódalas normas de igual ou inferior rango no que contradigan ou se opoñan a esta lei.

Disposición derradeira primeira. *Rango de lei orgánica.*

Terán carácter orgánico os artigos primeiro e segundo, en canto afecten a preceptos cualificados como tales na disposición derradeira primeira da Lei orgánica 8/2000, así como na disposición derogatoria única desta lei.

Disposición derradeira segunda. *Adecuación da Administración xeral do Estado no exterior.*

O Goberno aprobará as disposicións oportunas para adecua-la Administración xeral do Estado no exterior ás novas funcións que se lle encomendan en canto á contratación e documentación de traballadores estranxeiros.

Disposición derradeira terceira. Adaptación regulamentaria.

O Goberno, no prazo de seis meses desde a publicación desta lei orgánica, adaptará ás súas previsións o Regulamento de execución da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, modificada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, aprobado polo Real decreto 864/2001, do 20 de xullo.

Disposición derradeira cuarta. Entrada en vigor.

Esta lei orgánica entrará en vigor ó mes da súa completa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a tódolos españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei orgánica.

Madrid, 20 de novembro de 2003.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21338 *LEI 42/2003, do 21 de novembro, de modificación do Código civil e da Lei de axuizamento civil en materia de relacións familiares dos netos cos avós.* («BOE» 280, do 22-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban tódolos que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os avós desempeñan un papel fundamental de cohesión e transmisión de valores na familia, que é o axente de solidariedade por excelencia da sociedade civil. Os poderes públicos han fomenta-la protección integral do menor e a familia en cumprimento do mandato constitucional do artigo 39 da nosa Carta magna.

O interese do fillo, principio rector no noso dereito de familia, vertebra un conxunto de normas de protección, imprescindibles cando as estruturas familiares manifestan disfuncións, xa sexa por situacións de crise matrimonial, xa sexa por abandono de relacións familiares non matrimoniais ou por cumprimento defectuoso dos deberes por parte dos proxenitores.

Neste ámbito, a intervención dos poderes públicos debe tender a asegura-lo mantemento dun espazo de socialización adecuado que favoreza a estabilidade afectiva e persoal do menor, a teor do mandato considerado no artigo 39 da Constitución, que asegura a protección social, económica e xurídica da familia.

Neste sentido, as normas vixentes do Código civil dispensan un tratamento exíguo a un elemento de significativa importancia no desenvolvemento persoal dos menores, isto é, as relacións dos netos cos seus avós.

O lexislador non pode esquecer que o ámbito familiar non se circunscribe unicamente ás relacións paterno-filiais que, aínda que prioritarias, non poden illarse do resto de relacións familiares. Tampouco se pode considerar que a mención residual do actual artigo 160 do Código civil poña suficientemente de manifesto a importancia das relacións dos avós cos seus netos.

En efecto, cabe entender que os avós, ordinariamente alleos ás situacións de ruptura matrimonial, poden

desempeñar un papel crucial para a estabilidade do menor. Neste sentido, dispoñen dunha autoridade moral e dunha distancia con respecto dos problemas da parella que pode axudar ós netos a racionalizar situacións de conflito familiar, favorecendo neste sentido a súa estabilidade e o seu desenvolvemento. Contrarrestar situacións de hostilidade ou enfrontamento entre os proxenitores e dota-lo menor de referentes necesarios e seguros no seu contorno son circunstancias que poden neutraliza-los efectos negativos e traumáticos dunha situación de crise.

Esta situación privilexiada, xunto coa proximidade do parentesco e a súa experiencia, distingue os avós doutros parentes e achegados, que tamén poden coadxuvar ó mesmo fin.

De acordo con todo o anterior, a modificación lexislativa que se aborda nesta lei persegue un dobre obxectivo. En primeiro lugar, singularizar desde un aspecto substantivo, de xeito máis explícito e reforzado, o réxime de relacións entre os avós e os netos, tanto en caso de ruptura familiar, como no caso de simple deixación de obrigas por parte dos proxenitores. En segundo lugar, atribúeselles ós avós unha función relevante no caso de deixación polos pais das obrigas derivadas da patria potestade.

Para estes fins, a modificación que se propugna introduce un novo parágrafo B) no artigo 90 do Código civil, de acordo co cal o convenio regulador poderá considerar, no xeito máis adecuado ó interese do fillo, o réxime de visitas e comunicación deste cos seus avós.

Pola súa parte, o artigo 94 do Código civil queda modificado co fin de recolle-la posibilidade de pronunciamiento xudicial sobre o réxime de visitas cos avós.

Así mesmo, o artigo 103 do Código civil, coherentemente coa modificación do artigo 90, prevé a decisión xurisdiccional, cando falte o acordo entre os cónxuxes, de encomendar, en primeiro lugar, ós avós a tutela dos fillos, de xeito excepcional, pero anteposto á posibilidade de outorgarlles este coidado a outros parentes ou outras persoas ou institucións.

Igualmente é obxecto de atención o artigo 160 do Código civil, a aplicación do cal non só se circunscribe ó caso das rupturas matrimoniais, e pretende articular unha salvagarda fronte a outras situacións como o mero desinterese dos proxenitores ou a ausencia dun deles que en tales circunstancias prexudicase as relacións dos netos cos seus avós.

Tamén, na redacción do artigo 161 do Código civil faise explícito e singular o réxime de visitas e relacións dos avós cos netos sometidos a acollemento.

Por último, modifícase a Lei de axuizamento civil en materia de relacións familiares dos netos cos avós, de xeito que a efectividade dos dereitos recoñecidos no artigo 160 do Código civil será substanciada polos trámites e os recursos do xuízo verbal, coas peculiaridades dispostas no capítulo I, título I, libro IV da Lei de axuizamento civil.

Artigo primeiro. Modificación do Código civil en materia de relacións familiares dos netos cos avós.

Modifícanse os seguintes artigos do Código civil:

Un. Introdúcese un novo parágrafo B) no artigo 90 coa seguinte redacción, pasando os actuais parágrafos B), C), D) e E) a ser, respectivamente, C), D), E) e F):

«B) Se se considera necesario, o réxime de visitas e comunicación dos netos cos seus avós, tendo en conta, sempre, o interese daqueles.»

Dous. O antepenúltimo parágrafo do artigo 90 quedaría redactado como segue: